

мотивацію трудової діяльності. *Україна: аспекти праці*. 2006. № 5. С.8-14.

4. Семикіна М.В. Мотивація конкурентоспроможної праці: теорія і практика регулювання. Кіровоград : ПіК, 2003. 426 с.

Лісевич Наталія

аспірант

Науковий керівник: д-р екон. наук, професор Волощук К.Б.

Подільський державний аграрно-технічний університет

Кам'янець-Подільський, Україна

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА СТИМУЛЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА

Розвиток галузі тваринництва забезпечує досягнення важливих завдань: забезпечення продовольчої безпеки країни; поліпшення забезпеченості населення якісними продуктами харчування; підвищення рівня зайнятості у сільській місцевості та доходів сільських жителів, зайнятих переважно у сільськогосподарському виробництві; стримування негативних процесів знелюднення сіл, сприяння закріпленню фермерів за сільськими територіями, а також забезпечення розвитку їх соціальної інфраструктури.

Забезпечення виробництва молочних продуктів в обсягах, що відповідають нормам державної продовольчої безпеки, та розширення експортного потенціалу вітчизняної економіки належить одній із провідних галузей тваринництва – молочному скотарству. Внаслідок об'єктивних та суб'єктивних причин молочне скотарство за останні роки в господарствах суспільного сектора зазнає істотних негативних змін, що викликають негативну реакцію в забезпеченні населення різноманітними молокопродуктами, завантаженні молокопереробних підприємств сировиною, формуванні м'ясного потенціалу, зменшення надходження коштів від реалізації продукції, збільшення безробіття сільського населення.

Негативний вплив на функціонування молочної галузі, скорочення поголів'я корів і зменшенню виробництва молока справляють: домінування стихійних процесів на ринку молока і молокопродуктів; відсутність нормативного забезпечення системи договірних, в т. ч. інтеграційних відносин; монополізація ланцюжків просування молочної продукції від виробника до споживача з відповідним впливом на цінову ситуацію; неналежний рівень селекційно-племінної роботи та технологічного забезпечення галузі; відсутність підтримки інтегрування виробництва, переробки і реалізації молочної продукції, що посилює диспаритет міжгалузевих цін; відсутність в попередні роки дієвої державної політики щодо створення сприятливих економічних умов для розвитку галузі.

Основні обсяги виробництва молока зосереджені до 85% в особистих селянських господарствах, з яких 91% утримують 1-2 корови. Це, практично, унеможливує

технологічне забезпечення якості молока (молоко приймається молокопереробними підприємствами лише II гатунку). У загальних заготівлях переробних підприємств, молоко з особистих селянських господарств займає близько 85%, тоді як в сільськогосподарських – лише 15%. Через низьку якість молока молочна продукція є не конкурентоспроможною.

Розвиток тваринництва в Україні гальмується через відсутність стабільності та державної підтримки сільгоспвиробників, непрогнозованість цінової політики, нерозвиненість експортного потенціалу і, як наслідок, відсутність ринків збуту. Усе це негативно позначається на галузі. Інвестори бояться вкладати кошти, бо немає впевненості у завтрашньому дні. Якщо птахівництво і свинарство з урахуванням специфіки виробництва є більш-менш привабливими для інвестицій, тому що за досить короткий час можна не лише повернути вкладені заощадження, а й одержати прибутки, то скотарством займатися беруться не всі. Експерти і навіть самі виробники відносять цю галузь до так званих «довгих грошей», оскільки на те, щоб отримати повноцінну корову, потрібно витратити значні фінанси і багато часу (6-7 років). А це у нашій країні справді ризиковано. Внаслідок дестабілізуючих процесів в економіці тваринництво перетворилось на малоприбуткову або ж зовсім збиткову галузь, непривабливу для товаровиробників.

Так, станом на 01.01.2018 в сільськогосподарських підприємствах Кам'янець – Подільського району утримувалось: ВРХ– 2069 гол. (- 259 гол. до м.р), т.ч. корів – 910 гол.(-52 гол. до м.р.); свиней – 577 гол. (-44 гол. до м.р.); овець – 980 гол. (-586 гол. до м.р.); птиці – 3,5 млн гол. (- 2,3 млн гол. до м. р.); коней -15 гол. (-3 гол. до м.р.).

За звітний період по сільськогосподарських підприємствах одержано 989 гол. приплоду телят, 757 гол. поросят та 45 гол. ягнят. Вал приросту ВРХ становить 2833 ц, що на 990 ц більше ніж у відповідний період 2016 року, свиней 326 г, що на 28 г перевищує минулорічний показник.

Тому ми вважаємо, що пріоритетне спрямування коштів підтримки на прискорене нарощування поголів'я корів і підвищення їх продуктивності та стимулювання конкурентоспроможності молочних господарств можливе шляхом: власного розширеного відтворення стада; вирощування та продажу племінного поголів'я з високим генетичним потенціалом племінними заводами та племрепродукторами; закупівлі племінного молодняку телиць отриманих від штучного осіменіння, в особистих селянських господарствах, для розширення основного стада сільськогосподарських підприємств; запровадження бюджетної підтримки на створення культурних пасовищ і продуктивних сіножатей; розширення переліку обслуговуючої, кормодобувної техніки і обладнання для тваринницьких ферм і комплексів, які підлягають на часткове відшкодування; створення кооперативів, селянських спілок, комунальних підприємств, для формування молочних ферм, шляхом кооперації особистих селянських господарств; збереження часткової компенсації на здешевлення штучного осіменіння для господарств населення; запровадження бюджетної підтримки нового будівництва та реконструкції молочних комплексів та ферм; запровадження бюджетної підтримки на часткову компенсацію затрат на виробництво кормів, господарствам, які заготовляють 60 цнт кормових одиниць кормів на умовну голову, за умови продуктивності дійного стада корів понад 5000 кг і більше молока на корову в рік; створення додаткових пунктів штучного осіменіння тварин.

Посилення ефективності залучення інвестиційних вкладень можливе шляхом: віднесення до пріоритетних напрямків, пільгового кредитування виробництва молока у базових великотоварних спеціалізованих господарствах, фермерських господарствах і об'єднаннях особистих власників; зберегти часткову компенсацію вартості складного технологічного обладнання, вітчизняного виробництва, за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів; розширити компенсаційний перелік технологічного обладнання та техніки, що використовується у молочному скотарстві; розповсюдження на операції з реалізації сільгосп підприємствами молока та виготовленої з нього молочної продукції, режиму акумуляції коштів податку на додану вартість на спец рахунках цих сільгосп підприємств з подальшим використанням на розвиток молочного скотарства.

Ми вважаємо, що потрібно запровадити в державних установах проведення аналізу ефективності та подання звітності агропромисловими підприємствами, щодо застосування механізмів запровадження державної підтримки та стимулювання інноваційної діяльності з метою прогнозування інноваційного розвитку економіки та підготовки пропозицій щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку інноваційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Дем'яненко М.Я., Саблук П.Т. та ін. Державна політика фінансової підтримки розвитку аграрного сектору АПК : монографія ; за ред. М.Я. Демяненка. Київ : ННЦ ІАЕ, 2011. 372с.
2. Волощук К.Б., Волощук Ю.О., Колісниченко І.О., Чернієнко О.О. Подільський державний аграрно-технічний університет / Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Випуск 7 (25). Ч. 1. 2010.
3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник. Відповідальний за випуск І. В. Калачева. Київ : ДП «Інформаційно видавничий центр Держкомстату України», 2009. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 11.01.2018).
4. Стратегія інноваційного розвитку України в умовах глобалізаційних викликів. URL: <http://www.in.gov.ua> (дата звернення 11.01.2018).
5. Федоренко В.Г. Інвестування. 2-ге вид. перероб. і доп. Київ : Алерта, 2008. 448 с.

